

عنوان مقاله:

تحلیل مسئله بداء در اندیشه استاد جوادی آملی.

محل انتشار:

دو فصلنامه تاملات فلسفی، دوره 14، شماره 33 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

اکبر اسد علیزاده - قم - پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

سید علی اصغر علوی - پردیسان - پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

خلاصه مقاله:

مسئله بداء به عنوان یکی از مسائل مهم و چالش برانگیز در میان متکلمان مطرح بوده و با توجه به اینکه با علم الهی و تقدیرات خداوند در ارتباط است فهم حقیقت آن با چالش روبرو شده است. بداء اساساً مبتنی بر عملکرد انسان است و به تغییر در سرنوشت انسان در حوزه امور جزئی مربوط می شود. استاد جوادی همانند دیگر دانشمندان امامیه، تحول در قضا و قدر الهی را موجب جهل در ساحت الهی نمی داند بلکه راه حل این مسئله را در درک صحیح از آن ارزیابی می کند و بر این باور است که منکرین این مسئله، بداء را به معنای صدور نظر جدید یا ظهور بعد از خفاء گرفته اند که امامیه بر آن معتقد نیست، بلکه بداء نسبت به انسان ها به معنای ظهور بعد از خفاء است لکن نسبت به خداوند به معنای ابداء است. در این پژوهش مسئله بداء در اندیشه کلامی استاد جوادی آملی با روش توصیفی، تحلیلی، مورد بررسی قرار گرفته و با بهره گیری از مستندات و براهین نقلی، نوآوری های ایشان تبیین شده است. یافته های پژوهش حاضر، حاکی از آن است که مساله بداء از نگاه فلسفی و کلامی استاد جوادی آملی دور نمانده و بر اساس مبانی حکمی و کلامی به این مقوله در آثار خود پرداخته است، او معتقد است خداوند بر اساس علم ذاتی و شهودی به حدوث و پایان هر رخدادی احاطه کامل و کافی دارد و محدوده پیدایش بداء در عین حال که خارج از ذات الهی است ولی با آن ارتباط تنگاتنگی دارد.

کلمات کلیدی:

بداء، قضا و قدر، استاد جوادی آملی، علم الهی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2071132>

